

АВТОБІОГРАФІЯ В ІСТОРИКО-ОСВІТНІХ ДОСЛІДЖЕННЯХ: МЕТОДОЛОГІЧНІ НОВАЦІЇ

Драч Оксана Олександрівна, доктор історичних наук, професор

я подана прохання на медичинське
звання при Вишньому Мекенському курсі
в провінції Київ. Коли в середині сесії
я померла, ухвалення о моєму записанні
радість мою не було втрачено.
Принесли в Київ, і добровільно на-
ла потужні всі лекції; в середині
нашої сесії виступили. Частішого не
мало і потужні на повторення пред-
метів для доповнителісних занятій. Я
потім розвинула ці заняття на дві
критики, так как для повторення всього кур-
са потрібно багато часу. Тепер я
сьогоднішнього, математику і логіку, а
потім нашої сесії виступили.

Софія Гринченко

19го 1911.

Адрес: Київ. Марсовська ул.
д. 38, кв. 2.

Діагностика

38

Моя автобіографія

Я уродинка Софії Іванівни Білоусової.
Вона жила в 1892 році 23. окт. в с. Любодівці, Бесс. губ.
Моя мати, приватний священик, умирала,
коли я була ще маленькою дівчинкою, залишила
мене на попечення матері. Мати руководила
моїм вихованням до 9-ти річного віку,
коли я поступила в Київське Єпархіальне
Мекенське училище. Ще дола я часто читала
а прилежно вчила, о навчаннях і цих
словах постійно пам'ятала, наслідок в училищі.
Училище я ходила: з 1-го класу стала в ряді перших
учениць, також і вкінці закінчила.
Вради проведені в Єпархіальній школі -
шкільні роки і в педагогічній єпархіальній
школі, коли починала складати і розвивати свою
людську. Моя шкільна життя протікала в неспокій-
ливих умовах: я виховувалася в пансіонаті
єпархіальної школи, в якій, по вільній волі, т.к. мати
священника умерла, я залишилася на казенний рахунок.
Мати, з постійним знанням цього слова, як наші не-
годи. Мати і розвивалася я під керівництвом
класних дам, котрі, хоч потім мене приймав
улюблена, сховавши от нас - своїх вихованців
вчителів діяльність. Для нас все було тим,
яким, вільно... Ніколи не відчувала неспокій.
Все організовувалося заміром, оптимізму і кая-
мискою совістю - мануальні роботи, дитячі
епістолі, в котрих улюблена мене
Ісусом виховує мене в нас не було. Більше
шкільні і єпархіальні - дитячі єпархіальні

Драч О. «Сили і труд все перетруть»: автобіографії єврейських курсисток початку ХХ ст. про шлях до вищої медичної освіти в Російській імперії // Journal of Modern Jewish Studies. 2022. 1(21).

Home ► All Journals ► Journal of Modern Jewish Studies ► List of Issues ► Latest Articles ► "Efforts and labour defeat all resistance" ...

Journal of Modern Jewish Studies > Latest Articles

Submit an article Journal homepage

21 Views

0 CrossRef citations to date

0 Altmetric

Listen

Research Article

"Efforts and labour defeat all resistance": autobiographies of Jewish female students of the early twentieth century about the path to higher medical education in the Russian Empire

Oksana Drach

Published online: 14 Mar 2022

Download citation <https://doi.org/10.1080/14725886.2022.2044727> Check for updates

Full Article Figures & data References Citations Metrics Reprints & Permissions PDF | EPUB

Когнітивна стратегія історико-освітнього дослідження полягає у відновленні сенсу чужого досвіду повсякденності.

Основним пізнавальним засобом стало *розуміння* («розуміюча соціологія» М.Вебер; концепція «раціонального пояснення» В.Дрей).

Історична феноменологія - «зрозуміти людину минулого і через неї навколишній світ» (концепція «життєвого світу» Е. Гусерля; «повсякденного життєсвіту» А. Щюца).

Підходи до джерела в історичній феноменології

- віднайти вияви індивідуальної і суспільної свідомості, potwierdжені словами людей;
- реконструювати самосвідомість як систему ціннісно-значущих уявлень, які зумовлювали поведінку індивіда;
- надати «чужій одухотвореності» право на монолог;
- джерело - самоціль пізнання і єдина реальність, що містить власні та вичерпні (самодостатні) сенси.

Методологічні основи актуалізації автобіографії

- ❑ Некласична наука перетворила історичне дослідження в «суб'єкт-суб'єктне» ставлення, в діалог культур - культури історика і культури досліджуваних людей іншого часу.
- ❑ Некласична модель історичного дослідження являє наратив, оповідний опис аспектів повсякдення людей, розглянутого крізь призму їхніх суб'єктивних орієнтацій.
- ❑ Завдяки «лінгвістичному повороту» в культурній історії дослідники вивчають культуру не лише як комплекс цінностей та норм, а як вона «працює» і *вписується в соціальний контекст*.
- ❑ У ХХ ст. у неklasичній історичній науці значущими стали напрями «історія повсякденності», «історія ментальностей», «мікроісторія».

Le pacte autobiographique. Paris:
Éditions du Seuil, 1975. 348 p.

автобіографія - ретроспективна
розповідь прозою реальної
людини про власне буття, з
особливим акцентом на своє
індивідуальне життя, зокрема, на
історію своєї особистості.

Ф. Лежен (Philippe
Lejeune) -
французький
дослідник жанру
автобіографії

*засновник Асоціації вивчення
автобіографії та
автобіографічної спадщини*
<http://autobiographie.sitapa.org>

номінований як "Папа
автобіографії" за постійну роботу
з теорії жанру і практики

Підходи до автобіографії американських дослідниць (Katherine Nelson, Robyn Fivush)

Автобіографічна пам'ять – це спогади про минулі факти/події, інтегровані в послідовну історію про себе.

Індивід зосереджується на визначальних моментах свого життя, потверджуючи *власну ідентичність*.

Поточна *самооцінка* відіграє активну роль в організації і тлумаченні минулого досвіду.

Інтеграція суб'єктивної точки зору в оповідну структуру, опосередковану мовою і загальними культурними наративами, формує *автобіографічну свідомість*.

Дякую за увагу!!!
